

Z náručia do náručia

Budeme sa opäť venovať Jozefovi a jeho ceste z otcovho náručia do Otcovho náručia, len všeličo sa prihodilo. Budeme čítať z 1. knihy Mojžišovej z 39.kap. verše 6 - 9 a potom ešte 17 - 23:

Genezis 39:6 - 9 „Tak ponechal Jozefovi v rukách všetko, čo mal, a popri ňom sa nestaral o nič, iba ak o chlieb, ktorý jedol. Jozef bol peknej postavy a krásny na pohľad. Po týchto udalostiach však žena jeho pána začala upierať oči na Jozefa, až mu povedala: Lahni si ku mne! On sa však zdráhal a povedal žene svojho pána: Hľa, môj pán sa popri mne nestará o nič, čo je v dome, a všetko, čo má, zveril mne do rúk, ani on sám nie je väčší v tomto dome ako ja; nič mi neodoprel okrem teba, keďže si jeho ženou; ako by som teda mohol spáchať takú veľkú nešťachnosť a zhrešiť proti Bohu?“ 17 - 23 „...i vyrozprávala mu celý prípad týmito slovami: Hebrejský sluha, ktorého si nám priviedol, prišiel si zo mňa robiť posmech. Keď som však hlasno kričala, nechal svoje šaty pri mne a ušiel von. Keď jeho pán počul slová svojej ženy, ktorá mu hovorila: Toto mi urobil tvoj sluha, vzbĺkol hnevom. Nato ho jeho pán dal uvrhnúť do žalára, na miesto, kde boli väznení kráľovskí väzni. Bol tam vo väzení. Ale Hospodin bol s Jozefom, prejavil mu milosť a postaral sa, aby mal priazeň u správcu. Správca žalára zveril Jozefovi do rúk všetkých väzňov, ktorí boli v žalári. On vykonával všetko, čo sa tam malo robiť. Správca žalára nedohliadal na nič, čo on mal v rukách, lebo Hospodin bol s ním; a Hospodin koronoval úspechom všetko, čo robil.“ /evanj.prekl./

To čo človek seje to aj žne. Keď si čítam príbeh z Jozefovho života tak má udiví ako málo textu je venované rokom života Jozefovým, naplnený statočnou prácou, bystrým rozhodovaním a zodpovedným nesením úloh a na neho vloženú dôveru. V prípade práce u Pótifara je celému tomu obdobiu venovaných 6 veršov a v prípade práce v žalári ani nie 4. Zdá sa, že náš dobrý Otec nebeský považuje takúto prácu - dobré sietie - statočnú prácu, bystré rozhodovania, zodpovedné nesenie dôvery, ktorá je na nás uložená za štandardný pracovný výkon Božieho dieťaťa. Zdôrazňujem, za štandardný pracovný výkon Božieho dieťaťa. Ak si uvážime, že statočná práca, bystré rozhodovanie a nesenie uloženej dôvery a zodpovednosti, sú presne to na čom je založená kariéra mnohých, veľkej väčšiny úspešných ľudí vo svete o ktorom sa hovorí, ktorý sa dáva za príklad a potom si uvedomíme, že náš Otec má takéto očakávania na naše pracovné výkony bez toho, aby sa o tom nejako rozširoval sa človek až podiví. Toto iba jedna stránka veci, tou druhou stránkou je, že celý tento pracovný proces u Jozefa aj u Božieho ľudu je naplnený službou ako Duchu Svätému a je naplnený Božou morálkou a v celom tomto procese niet miesta pre chytráčenje a nestatočnosť. V celom tomto procese niet miesta, je to ťažké na jednej strane, ale na druhej strane nám to potom otvára naše porozumenie pre Boží výrok, že: „všetko čo robil darilo sa v jeho ruke“. Nech položil ruku na čokoľvek darilo sa v jeho ruke. Týmto, ale sa ešte nebudeme zaoberať, k tomuto sa ešte vrátíme.

Skôr si prezime toto čo sme spomenuli v minulej úvahe. Hovorili sme o tom, že môžeme kráčať týmto svetom a nestar sa obyvateľmi, ostat' cudzincami v tomto svete. Dovtedy kým neprijmeme náboženstvo tohto sveta za svoje náboženstvo a dovtedy kým morálka tohto sveta sa nestane našou morálkou. To sú dve podmienky, ktoré keď splníme tak sa oddelíme od chodu udalostí v tomto svete. Náboženstvom tohto sveta, to nemyslím Budhizmus, alebo islam, alebo formálne kresťanstvo, nie, rozumiem týmto princípy života, ktoré zhrnul jeden rímsky mysliteľ veľmi krátkou vetou: Homo homini lupus – človek, človeku vlkom“. V Jozefovom vzťahu k ľuďom zrejme dominovala úcta, láska a vďačnosť Bohu za to, že mu pridáva dni života, v ktorých môže pracovať a preto mohla byť ak otrocká práca pre neho požehnaním a toto požehnanie prijímal z Božej ruky. Preto Jozefova práca, práve tak ako práca každého Božieho dieťaťa za ktorou sa skrývajú láska k Pánovi Ježišovi a pokoj v ňom sú mocným svedectvom pre tento svet, pre svet, ktorý nás obklopuje. Ďalej sme si uvedomili, že pri všetkých nedostatkoch, ktoré boli v Jákobovej rodine, že sa Jákob veľmi pridŕžoval Božích dispozícií, tomu čo mu povedal Hospodin a že to robil zo srdca. Vidíme, že toto „ľudovo povedané“ pochytil od neho Jozef prijal to do svojho života a lipol na tomto duchovnom dedičstve po otcoch: „otec sa držal Hospodina aj ja sa budem držať Hospodina“ Mladí bratia a sestry prosím nezvrhnite desiatkami rokov preskúšanú duchovnú cestu, ktorou kráčali vaši otcovia a vaše matky. Nezavrhnite toto dedičstvo po otcoch a matkách. Hovorili sme aj o to, že každým povýšením už či v duchovnej oblasti, alebo v tej telesnej oblasti, že každým povýšením dáva Hospodin svojim synom viac roboty a viac zodpovednosti, často krát bez akejkolvek materiálnej prothodnoty. Robíte viac, nesiete väčšiu zodpovednosť, ale zabudnú vám pridať na plate. Musíme si to uvedomiť a nenechať sa strhnúť akciami – za vyšší plat, ktoré vidíme, že sú najmä teraz veľmi aktuálne a keď popočúvate chvíľočku rádio prípadne sa pozriete aj do televízora tak vidíte, že kde kade sa robia všelijaké akcie za vyšší plat. Nenechajme sa k tomu strhnúť. Buďme spokojní s tým čo nám náš Pán dáva, naučme sa mať dosť, čo máme z Jeho ruky, lebo On sa stará o nás. Záverom sme spomenuli ešte takú nelogickú vetu, ktorá je tam akoby privesená na konci tohto textu, o úspechu Jozefa u Pótifara. „Jozef bol peknej postavy a krásny na pohľad.“ A toto bol dôvod jeho trápenia v Pótifarovej rodine. Chlapci, dievčatá veď predsa kto by aspoň niekedy nezatužil, aby aj o ňom platilo niečo také ako to bolo povedané o Jozefovi: „Je peknej postavy a krásny na pohľad.“ Myslite si, že ja som výnimka? Viete, však ako tak človek prechádza rokmi, tak mu – poviem to tak prosto: „pribúdalo rozum“ a začal som si uvedomovať aké pokúšania a problémy vynikajú na viac tým, že sú niektorí mimoriadne pekní, alebo pekní. Viete, začal som sa krásy, najmä nápadnej krásy obávať. Načo si zadovážovať bremeno navyše! Keď človek vie akým pokúšeniam a trápeniam sú tí o ktorých platí, že sú „na pohľad“ krásni. Tu máme príbeh, v ktorom krásny mládenec dopláca na túto svoju prednosť, krásny mládenec dopláca na to, že je pekný. Zapáčil sa manželke svojho pána. A nielen, že sa zapáčil, ale nielen to, ale dala to jasne najavo..... aby o tom nebolo ani najmenšej pochybnosti. A začala Jozefa jednoducho obťažovať, hovorili o tom zrejme nie iba raz. Jozef jej vysvetľoval svoje stanovisko, ale pretože neprijal morálku otrokárov a pretože ostal pre neho záväzný Boží zákon, nemohol konať podľa jej priania. Podľa priania Pótifarovej manželky. Pótifarova manželka to nevie pochopiť, že otrok, povážte - otrok -, opovrhne milostnými návrhmi svojej panej! Pretože pre ňu je tu iba jediná a najvyššia morálka, otrokárska morálka. Nie je schopná rozumieť tomu, že by mohla jestvovať nejaká iná morálka a pre ňu Jozefove vysvetľovanie môže mať iba jeden jediný význam, jednu jedinú príčinu a tá je, nechce ju. Neľúbi ju nestojí o ňu, nepáči sa mu. A či nie je krásna? Či nie je žiaduca? Či nie je ženou jeho pána? Či mu nedala prednosť pred druhými? A on, otrok nie a nie si dať povedať! Neuspokojená žiadosť a odpor z Jozefovej strany, to je iba prilievanie oleja do ohňa. Jozefove argumenty, že ona má manžela, ktorý jej verí a verí aj jemu nemôžu obstáť. Veď ona nie je jedinou ženou Pótifarovou! Tu niet dôvod, aby ona mala byť iná ako jej muž. A tie nerozumné reči o akomsi Hospodinovi, no to nech si Jozef nechá. Hľa ani veľký osiris sa do toho nemieša, tak čo sa do toho

majú miešať iný bohovia. Jozef sa iba vyhovára také bolo konštatovanie Pótifarovej manželky. Vyhovára sa! Ešte pár slov o príležitosti, ktorá sa Jozefovi poskytla, naskytla a ponúkala. No zo stanoviska Pótifara a jeho manželky. Obvykle niet lásky medzi otrokmi a otrokármi, ani vzájomnej úcty, niet. Otrok keď sa mal možnosť beztretno vyvrieť na svojom pánovi, ponižiť ho a môcť mu urobiť nejakú neplechu, tak to urobil, tak to spravil. Je starostou otrokára, aby mu na to nedal príležitosť. Jozefova sláva a úspech v očiach spolu otrokov mohli vyvrcholiť v tom, žeby v neprítomnosti svojho pána ležal v jeho posteli. A on, hlupák pohrdne takouto príležitosťou! Vieme ako to skončilo! Pótifar sa veľmi rozhneval a dal Jozefa do žalára.

Neotážka sa vám otázka, ako mohol také niečo Pótifar také niečo uveriť o Jozefovi? Či nemal dôkaz o jeho mnohonásobnej statočnosti a mnohoročnej statočnosti, pravdivosti a čestnosti Jozefovej? Či nemal tento dôkaz? Tu si však musíme uvedomiť jednu vec pretože naše činy sú hodno-tené zo stanoviska iných morálok ako je naša morálka. Je možné teda uveriť na našu adresu tie najväčšie nezmysly. Preto Pótifar uveril a mohol veriť svojej žene a s Jozefom sa ani nebavil. Ale v takom prípade by sme, keby tak nebolo, tak by sme dnes nečítali ani o Jozefovi, ani o Pótifarovi. Takto máme zapísaný jeden z najkrajších, alebo jeden z krásnych biblických príbehov, ktoré nám Pán nechal zapísať.

Už som spomínal, že je bežnou technikou sveta, obviniť nevinných. Nielen Jozef mal, podľa obvinenia násilnícke sklony, aj učeníci podľa farizejov a zákonníkov, čo spravili? No ukradli mŕtvolu Pá- na Ježiša. Kofki proroci zahynuli rukou svojich „spolu veriacich“. Druhé čo by sme si mali zapamätať v súvislosti s touto udalosťou je, že úspech a sláva z ruky vládcov sú veľmi vrtkavé. Žalmista hovorí: „*nenádejajte sa kniežatá na synov človeka*“ a toto je lekcia, ktorú Jozef mal dostať, ktorú sa mal Jozef naučiť a každému jednému z nás by prospelo keby sme sa túto lekcii naučili z Písma a nemuseli by sme sa ju učiť v praktickom živote. „Skladajme nádej len v Hospodinovi“, to je lekcia, ktorú sa musel naučiť ešte mnohokrát ľud národ izraelský a nielen on, ale je potrebné, aby sme si to často opakovali. Bolo málo, že bol Jozef otrokom aj to dávalo priveľa šancí na to, aby mal nejakú perspektívu v živote. Musel sa stať väzneným otrokom, nie iba otrokom. Pre Jozefa to však znamená nové obdobie vnútorného vyrovnávania sa, obdobie stratených nádejí a hľadanie nových perspektív pre život vo vedení, pre život otroka vo vedení. Ale Jozef nevzdal Hospodina! A to nádherné je, že Hospodin sa nevzdal Jozefa. To sú dve slávne vety! Vety hovoriace o víťazstve nad pochybnosťami a nad sebou zo strany Jozefovej a o veľkej odmene Hospodinovej. O veľkej odmene Hospodinovej pre verného a poslušného syna Božieho. Boh poslal Jozefa do vedenia a vo vedení ho požeňal. Aký nezmyselný a protichodný je tento výrok! A predsa je pravdivý. Mohlo by sa nám to zdať nespravodlivé, priam kruté jednanie keby sme nevedeli čo mal Otec nebeský pre Jozefa ďalej pripravené. Koniec jeho cesty bol úspech moc, vladárenie a aby v týchto podmienkach Jozef ďalej mohol zostať požeňaným Božím mužom, Božím dieťaťom musel prejsť tvrdou cestou školy života a nezlyhať v nej. Preto musel ísť do vedenia a konať tam služby, ako si ďalej povieme.

Podivajme sa v akých podmienkach žil Jozef vo vedení a v čom spočívala škola, o ktorej sme hovorili. Najprv to prvé, k čomu si prečítame 22. a 23. verš 39. kapitoly:

„Správca žalára zveril Jozefovi do rúk všetkých väzňov, ktorí boli v žalári. On vykonával všetko, čo sa tam malo robiť. Správca žalára nedohliadal na nič, čo on mal v rukách, lebo Hospodin bol s ním; a Hospodin korunoval úspechom všetko, čo robil.“

To je text v slovenčine a v španielskom preklade sa tam hovorí: „*že odovzdal do Jozefových rúk starosť o všetkých väzňov.*“ Prestal sa jednoducho o väzňov starať, urobil si „fajront“ a všetko posunul na Jozefa. Jozefov úspech spočíval v tom, že mu bola odovzdaná starosť o všetkých väzňov. Ruský preklad hovorí, že on organizoval všetko čo tam robili. Mohli by sme mať dojem, že Jozef vlastne vládol v tom väzení, ale ďalší text nás vyvádza značne z omylu. V 4. verši, 40. kapitoly čítame: „*Veliteľ telesnej stráže im určil Jozefa na posluhovanie; boli vo väzení dlhší čas.*“ Takže žiaden šéf, starosti mal, trápenie mal, robotu delil, staral sa o všeličo, ale slúžil iným väzňom. Kto vie, ktorý z nás by pokladal za úspech skutočnosť, že mu zvalia na starosť všetku starosť, ktorú majú po ruke a ešte na viac nechajú ho v pozícii sluhu, ktorý má právo poslúchať uväznených pánov, neviem kto by to považoval za veľký úspech.

Sestry a bratia, ale uvedomme si, že so to nejedná o náhodu, to nie je náhodný stav. Toto je cesta detí nášho nebeského Otca až do dnes! Tí najlepší a tí najchytrejší ostávajú často v pozícii sluhov a nesú starosť, ktorú by mali niesť iní a vykonávajú prácu, ktorú by mali vykonávať iní. Novozmluvný princíp vyhlásený Pánom Ježišom Kristom znie:

„Ak niekto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a nech slúži všetkým.“ Marek 9:35. Tak sa vlastne ani nemáme čo čudovať, keď s nami takto zaobchádzajú. Nemáme sa čo diviť, poznajú nás len vtedy ak máme vykonať nejakú prácu, alebo keď si nevedia rady s problémami. Vtedy sme kamaráti a vedia nás nájsť. Všimnime si, že Hospodin dal, aby Jozef našiel milosť v očiach správcu žalára, náčelníka žalára. Viete však čo tam nečítame? Nečítame tam žeby požeňal náčelníka žalára pre Jozefa. U Pótifarovi čítame, že ho požeňal pre Jozefa, pre dôveru a milosť, ktorú mu urobil. Nakoniec aj faraón bol požeňaný pre dôveru a milosť, ktorú vložil do Jozefa. Faraón teda bol tiež požeňaný, ale o náčelníkovi nič také nečítame. Náčelník žalára teda nech nemal milosrdenstvo s Jozefom a nevenoval mu dôveru a preto nebol požeňaný. Myslím si, že máme právo povedať, že mnohí vládcovia, riaditelia, šéfovia a vedúci, ktorí zamestnávajú Božie deti mohli by byť požeňaní, keby položili svoju dôveru a svoju milosť do Božích detí, na Božie deti. Keby im preukázali milosrdenstvo, ale nebudú ak nevykonajú milosrdenstvo s Božimi deťmi a nepoložia do nich dôveru. To ešte neznamená, že by nemali úspech v zmysle takom ako ho poníma tento svet. To nie, iste nebudeme považovať Nebúkadnecara za nejakého treťotriedneho babylonského kráľa, to isto nie a on bol bičom Božím pre ľud Boží. Hitler, no veď to bol úspešný človek pred svetom a predsa do dnes je mnoho takých, pre ktorých je Hitler veľkým pojmom. Malých aj veľkých úspechov boli a sú milióny, ale sú to úspechy poznačené klamstvom, nepravosťou, krivdami, slzami a často aj krvou. To nie je Božie požeňanie, lebo Božie požeňanie to prichádza tak, že požeňaní sú všetci, ktorí sú pritom. To je Božie požeňanie.

Už skôr sme si všimli, že Jozefovmu úspechu bola venovaná veľmi malá pozornosť. To isté sa deje aj teraz. Tri verše opisujú jeho úspechy v žalári. Po nich nasleduje zase niečo, čo by sme si v každodennom živote sotva si všimli a čo nakoniec zohralo rozhodujúcu úlohu v ďalšom živote Jozefovom. Brat kazateľ hovoril pri príležitosti jednej konferencie v Bratislave na text z evanjelia Jána z 21. kapitoly. Povedal, že v momentoch keď sa najmenej nazdávame, keď najmenej očakávame k nám prichádza Pán a vtedy sa odohrávajú rozhodujúce udalosti, ktoré potom ovplyvnia náš život v budúcnosti. Pripomenul aj Abraháma. Ako odpočíval v horúci deň a prišla na návštevu. On ich radosťou a vďakou prijal a až potom sa ukázalo, že to bol jeden z kľúčových bodov v Abrahámovom živote.

My často krát nemáme zmysel pre oddelenie podstatného od nepodstatného, iba dodatočne vieme vybadať kľúčové momenty života a často ani to nie. Všetkého toho čo Póťifar mal, ako mu Pán požehnával, isto by som nevynechal Jozefov postup z otroka na hlavného správcu celého toho bohatstva. Či to všetko nevolá po inom šikovnom románopiscovi a k tomu ešte dramatická zápleтка s manželkou pána domu. Dráma nevypočutej zmyselnej vášne, ktorá zahubí otroka namiesto toho, aby ho vyniesla do vytúženej extáze a to všetko Biblia odbaví siedmymi vetami. Úspech Jozefa vo väzení zrejme nestál, ani za sedem viet. To je vybavené v troch vetách. Až v nasledujúcej kapitole sa ukazuje aké závažné bolo to, že Jozef smel slúžiť. Zdôraznime, že smel slúžiť. Ak by bol vládol v žalári tak mu nevznikne príležitosť, dôverme sa zhovárať s pekárom a pohárnikom faraónovými. Okrem toho vzniklo by nebezpečenstvo, že by si začal namýšľať. Kam prídem, všade som prvý, či už u Póťifara, alebo v žalári. To je veľmi nebezpečná choroba nadaných ľudí a ľudí, ktorých ostatní ľudia majú radi. Ale toto je už súčasť školy života, ktorú pripravil Pán Boh pre Jozefa. K týmto veciam sa vrátíme v budúcej úvahe.

Nakoniec si zopakujeme aspoň niektoré vážne myšlienky, ktoré sa nám vynorili pri sledovaní Jozefovho života, Jozefa syna Izraelov ho. V Jozefovom vzťahu k ľuďom zrejme prevládala úcta, láskavosť, spoľahlivosť a vďačnosť Bohu za dni služby. Evidentne to tam prevládalo. Ďalej nezatužme a nezakladajme si na nápadnej kráse. Vyhneme sa tak problémom a pokušeniam, ktoré takéto túžby sprevádzajú. Utekajme pred pokušeniami tohto sveta aj vtedy, keď to v ľudských očiach znamená nešťastie, alebo neadekvátnu odplatu. Ľudia okolo nás často hodnotia naše činy zo stanoviska svojej morálky a tak môžu uveriť o nás nezmyselné veci. Mali by sme tomu rozumieť. Ďalej nevzdávajme sa Hospodina, On sa nás nevzdá ani v ponížení, nevzdá sa nás. A ak sme Božie deti a žijeme ako Božie deti môžeme byť požehnaním pre našich zamestnávateľov, no nesmieme byť na to samy pred sebou hrdí a vynášať sa, chváliť sa.

Ďakujeme Ti Pane Ježišu, že nás vyučuješ ceste po ktorej ideme ako Tvoje deti. Ďakujeme, že nám Duch Svätý ukazuje ako máme konať keď sme postavení pred rôzne životné situácie. Ďakujeme Ti za Tvoju lásku a milosrdenstvo, ktoré nám preukazuješ, ďakujeme Ti. Amen.